

Освітній сайт як засіб навчання молодшого школяра техніки читання англійською мовою

У статті представлено аналіз освітнього сайту як засобу навчання молодших школярів техніки читання англійською мовою. Виділено позитивні та негативні характеристики освітнього сайту.

Ключові слова: техніка читання, молодший школяр, освітній сайт.

Бигич О. Б. Образовательный сайт как средство обучения младшего школьника технике чтения на английском языке

В статье представлен анализ образовательного сайта как средства обучения младшего школьника технике чтения на английском языке. Отмечены положительные и отрицательные характеристики образовательного сайта.

Ключевые слова: техника чтения, младший школьник, образовательный сайт.

Bigych O. B. The educational site as a means of teaching young learners reading technique in English

The analysis of the educational site as a means of teaching young learners reading technique in English is introduced in the article. The pros and cons characteristics of the educational site are emphasized.

Key words: technique of reading, young learner, educational site.

Проблема навчання молодших школярів техніки читання англійською мовою, зважаючи на реальний рівень володіння ними цим аспектом компетентності в читанні, залишається однією з найактуальніших у методиці навчання англійської мови в початковій школі. Вміння читання є універсальними, адже вони уможливають досягнення молодшим школярем різних цілей життєдіяльності, зокрема навчальних: розуміння настанови щодо виконання вправ у підручнику англійської мови; набуття інформації (необхідної / цікавої / пізнавальної) з текстів різних жанрів (прагматичного / науково-популярного / художнього / мережевого [1, с. 78]); самостійну роботу учня з електронними засобами навчання, наприклад англійським освітнім сайтом тощо.

Низка об'єктивних і суб'єктивних чинників, зокрема тривалість уроку англійської мови (30 хв. у I класі, 45 хв. у II-IV класах), його цільова спрямованість (формування чотирьох мовних і чотирьох мовленнєвих компетентностей, а також лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей) і дотичне змістове наповнення уроку тощо, унеможливають якісне формування у молодших школярів компетентності в техніці читання саме на

уроці англійської мови, оскільки, на мою думку, цей процес потребує індивідуальних прийомів навчання.

Засобом навчання, який уможлиблює індивідуальне навчання молодшого школяра техніки читання англійською мовою, служить цільовий освітній сайт.

Метою статті є аналіз освітнього сайту як потенційного засобу формування у молодшого школяра компетентності в техніці читання англійською мовою.

Сайт «Starfall» було відкрито у вересні 2002 року як вільний соціальний сервіс для навчання дошкільників і молодших школярів техніки читання англійською мовою на основі фонетичного методу.

«Where children have fun learning to read!» є девізом освітнього сайту «Starfall», який пропонує чотири рівні навчання техніки читання (рис. 1).

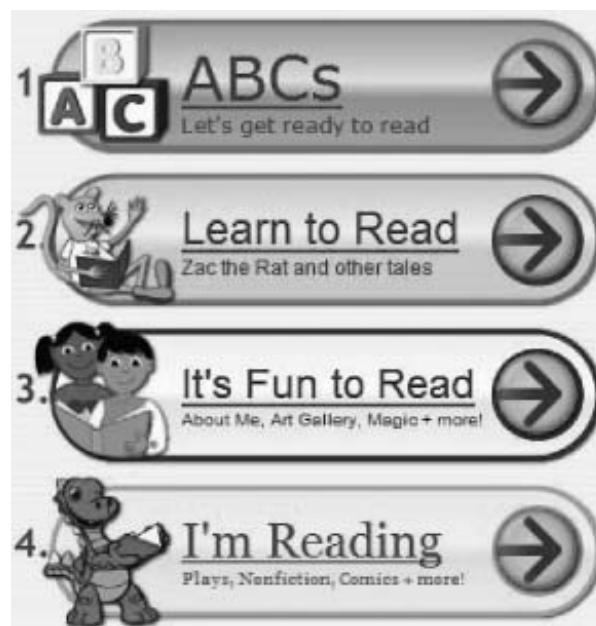

Рис. 1. Фрагмент титульної сторінки освітнього сайту «Starfall»

На першому рівні «ABCs» (рис. 2) розміщено кольорові кубики із зображенням великих літер алфавіту, виокремлено голосні — *a, e, i, o, u*, алфавіт (піктограма ABC), зокрема для дітей з порушенням слуху (піктограма жестів) тощо. Гіперпосилання кожної літери кубика завантажує низку мультимедійних вправ для її впізнавання й озвучування та навчання читання на рівні слова і словосполучення.

Рис. 2. Фрагмент титульної сторінки рівня «ABCs»

Наведу приклад вправи (рис. 3), яка тренує учнів у розрізненні великої «В» і малої літери «b» (практична мета) та одночасно розвиває точність їхнього зорового сприймання (розвивальна мета): вилітає бджола з великою «В» / малою «b»; бджолу треба посадити на відповідну квітку. У випадку правильної відповіді зірочки ліворуч і праворуч зафарбовуються в жовтий колір.

Рис. 3. Мультимедійна вправа з літерою «В»

Другий рівень «Learn to Read» містить три колонки (рис. 4):

Play	Book	Skills
an at	Zac the Rat	NOI! Alphabet
en et	Peg the Hen	NOI! Left to Right
ig ip	The Big Hit	NOI! Vowels
ot og	Max's Shop	sh
ug	Gus the Duck	NOI! Silent E
can e	Jake's Tale	wh
see d ink	Pete's Sheep	th
b l e g	Sky Ride	ch

Рис. 4. Фрагмент титульної сторінки рівня «Learn to Read»

- 1) *Play* – читання слів, які містять зображені на картках буквосполучення. Саме цей навчальний прийом є власне методом навчання техніки читання з опертям на ключові слова.
- 2) *Book* – читання мінітекстів про зображених поряд з їхньою назвою персонажів.
- 3) *Skills* – виконання мультимедійних вправ та перегляд мультфільмів, які ілюструють різні правила читання.

Наприклад, активізувавши позначку «Movie. Silent E» (рис. 4), для перегляду пропонується мультфільм з ілюстрацією того, як змінюється читання слова залежно від появи в ньому літери «Silent E»: *at – ate, tap – tape, bit – bite*. На мою думку, саме тут варто ознайомити учня з правилами читання голосних у відкритому складі, що є іншим методом навчання техніки читання – за правилом.

Або ж, активізувавши картку із зображенням буквосполучення «ch», з'являється *Choo Choo Train* (рис. 5), вагончики якого везуть слова – *such, each, cheese, much, chase*. Учніві потрібно знайти буквосполучення, яке читається як [C].

Рис. 5. Мультимедійна вправа «Choo Choo Train»

На третьому рівні «It's Fun to Read!» (рис. 6) пропонується сім рубрик (восьма є переходом до наступного рівня «I'm Reading!»):

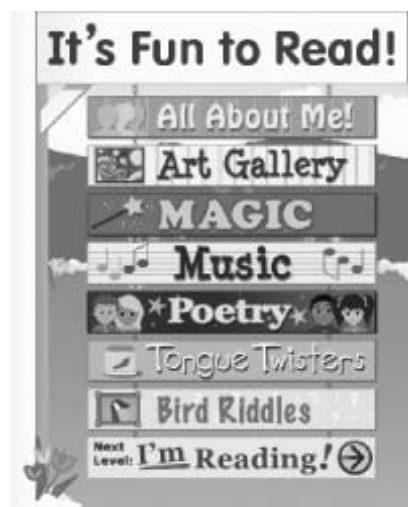
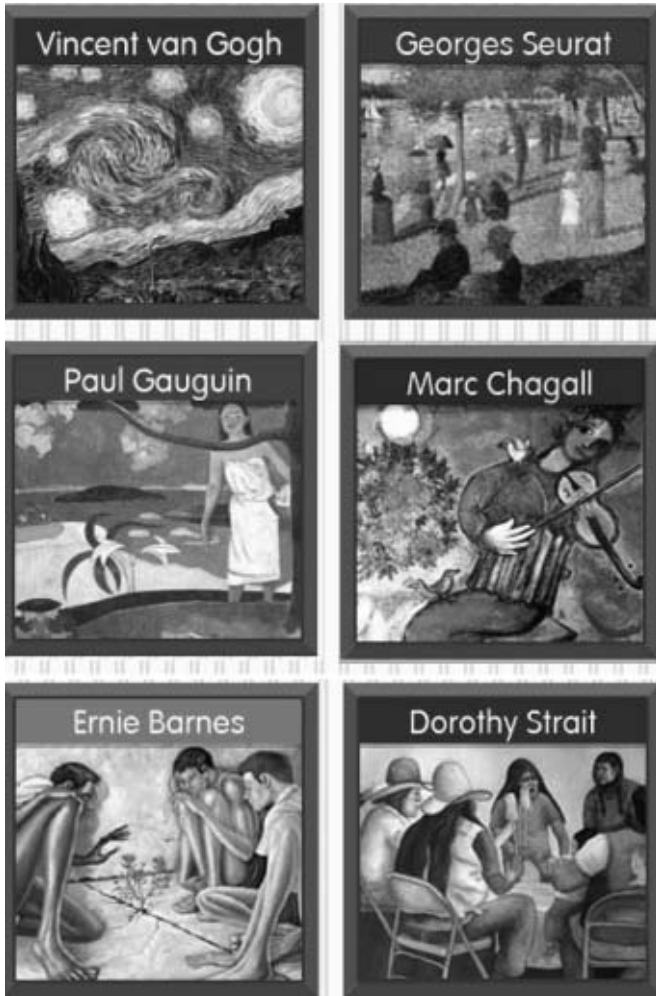

Рис. 6. Фрагмент титульної сторінки рівня «It's Fun to Read!»

- 1) *All About Me!* (читання слів, об'єднаних темою «Учень та його оточення»)
- 2) *Art Gallery* (читання речень про художників)

- 3) *Magic* (читання слів),
- 4) *Music* (читання речень про композиторів)
- 5) *Poetry* (читання віршів «*If I could Touch the Sky*», «*My Shadow*», «*My Hiding Place*», «*Who has Seen the Wind*»)
- 6) *Tongue Twisters* (читання скоромовок «*Fuzzy Wuzzy*», «*Seashells*», «*Peter Piper*», «*Woodchuck*»)
- 7) *Bird Riddles* (читання загадок «*Canada Goose*», «*Sandhill Crane*», «*Grey Catbird*», «*Redwing Blackbird*»).

Змістове наповнення саме цього рівня навчання техніки читання передбачає одночасне формування у молодих школярів лінгвосоціокультурної компетентності: вони знайомляться з авторськими віршами, зокрема «*My Shadow*» Р. Л. Стівенсона, скоромовками, загадками, а також сприяє культурному розвитку учнів, які набувають знань про художників, наприклад М. Шагала, і композиторів, наприклад, П. І. Чайковського, та їхню творчість (найвідоміші полотна і музичні твори). Нагадаю, що всі вправи й завдання є мультимедійними, і учні можуть як розгля-

нути деталі на полотнах, так і послухати уривки музичних творів.

Також вправи та завдання сприяють загальному розвитку молодших школярів, які набувають знань про фауну, зокрема назви птахів англійською мовою.

Четвертий рівень «*I'm reading*» має шість рубрик (рис. 7):

Рис. 7. Фрагмент титульної сторінки рівня «*I'm reading*»

Першу рубрику «*Three Little Plays*» складають три п'єси «*Dog and Cat*», «*Guess, Guess*», «*Cookies*».

Змістовим наповненням другої рубрики «*Fiction and Nonfiction*» є тексти для читання: 6 текстів у підрубриці «*Fiction*» і 8 текстів у підрубриці «*Nonfiction*». Серед останніх – пізнавальні тексти про фауну (пінгвінів, вовків) і флору (гарбузи). Саме тут доцільно ознайомити молодших школярів з таким мовним явищем як інтернаціональні слова (penguin – пінгвін). Тексти проілюстровано фотографіями, наприклад хлопчика, який виростив гарбуз такого розміру, що може в ньому сховатися. У розділі «*Come Play with Me*» представлено добірку віршів. Також запропоновано три пазли – укладання із розрізаних частин речень та їх читання.

У підрубриці «*Comics*» запропоновано п'ять мультимедійних коміксів:

Зміст підрубрики «*Folk Tales*» складають шість мультимедійних англійських народних казок:

Підрубрика «*Greek Myths*» вміщує шість мультимедійних давньогрецьких міфів:

Змістовим наповненням підрубрики «*Chinese Fables*» є сім мультимедійних китайських казок:

У вступі до китайських казок розповідається про таке мовне явище як ідіоми, якими закінчується кожна із представлених у підрубриці казок. Для розуміння цієї інформації молодший школяр має володіти достатнім рівнем сформованості компетентності в англомовному аудіюванні. У кінці кожної казки ідіоми написано й озвучено англійською і китайською мовами.

Водночас змістове наповнення саме цього рівня навчання техніки читання передбачає формування у

молодих школярів лінгвосціокультурної компетентності, які знайомляться з віршами для дітей та народними казками, набувають уявлення про таке мовне явище як «ідіома». Також молодші школярі знайомляться з давньогрецькими міфами і китайськими казками та набувають знань про різних представників флори і фауни.

Безперечно, неможливо описати усі вправи, представлені навіть в одному рівні. Крім того, на рисунках проілюстровано лише фрагменти титульних сторінок рівнів, рубрик, підрубрик тощо. В оригіналі ж сторінки цього освітнього сайту містять низку інших елементів, наприклад «*Talking Library*» (рис. 8).

Рис. 8. Титульна сторінка «*Talking Library*»

Або мультимедійна вправа «*It's Grandparents Day!*» (рис. 9), виконуючи яку, учні оволодівають як технікою читання (основна практична мета), так і технікою письма при написанні приватного листа (допоміжна практична мета).

Рис. 9. Титульна сторінка мультимедійної вправи «*It's Grandparents' Day!*»

Водночас, попри зовнішню привабливість мультимедійних вправ і завдань освітнього сайту, на мою думку, кожна вправа і завдання потребує детального аналізу за низкою критеріїв, передусім за спрямованістю на досягнення практичної мети, наявності освітнього / розвивального / виховного потенціалу навчального матеріалу тощо.

Отже, позитивними рисами цього освітнього сайту є:

- цільова спрямованість усіх пропонованих вправ і завдань — навчання техніки читання на основі фонетичного методу;

- дотримання послідовності одиниць навчання техніки читання: буква – буквосполучення – слово – словосполучення – речення – мінітекст – текст;
- мультимедійність вправ і завдань, передусім озвучування як обов'язкового зразка для самоперевірки учнями правильності читання;
- озвучування вправ і завдань дитячими голосами, що, безумовно, є вагомим мотиваційним фактором для молодшого школяра для оволодіння англійською мовою;
- організація вправ і завдань в ігровій формі, що уможливорює поєднання учіння із грою як провідних видів діяльності молодшого школяра;
- цільова спрямованість змісту текстів для читання на формування у молодших школярів складників лінгвосоціокультурної компетентності, наприклад, їх ознайомлення з казками народів світу, віршами, скоромовками, загадками, набуття уявлення про такі мовні явища як «інтернаціональні слова», «ідіома» тощо;
- зображення дітей з різним кольором шкіри, розрізом очей, іменем тощо, наприклад текст для читання «At the Beach» проілюстровано зображенням родини афроамериканців, що сприяє формуванню у молодших школярів неупередженості щодо представників інших національностей;
- ілюстративна наочність (поряд з фотографіями реальних людей, тварин, рослин, явищ природи тощо) у вигляді малюнків, мультфільмів, коміксів, що враховує вікові особливості сприймання молодшим школярем дійсності, яка оточує;
- освітній потенціал змісту текстів для читання, що сприяє формуванню у молодших школярів загальної культури, наприклад, набуття знань про все-світньовідомих художників і композиторів та їхню творчість;
- пізнавальний потенціал змісту текстів для читання, що уможливорює набуття молодшими школярами знань про світ, який їх оточує, зокрема про флору і фауну, наприклад, вирощування рослин, явища природи, наприклад, веселку тощо;
- виховний потенціал змісту текстів для читання, що передбачає виховання позитивних рис особистості молодшого школяра, наприклад товариськості, взаємодопомоги (текст про мишу, яка допомогла левові), небайдужості тощо, а також читацького інтересу;
- сприяння мультимедійних вправ розвитку у молодших школярів пізнавальних процесів: передусім швидкості мовленнєвої реакції, точності зорового та слухового сприймання, обсягу зорової і слухової пам'яті тощо.

До недоліків (досить умовних за цільової спрямованості сайту та його змістового наповнення) віднесу передусім орієнтованість сайту на дітей, які мають практичний досвід англійського усного мовлення,

зокрема англомовного аудіювання. Низка вправ і завдань передбачає наявність у користувачів достатнього рівня сформованості компетентності в англомовному аудіюванні, чого бракує в учнів вітчизняної початкової школи. Тому виконання низки вправ і завдань цього сайту передбачає присутність дорослого (учителя, старших брата/сестри, батьків, дідуся/бабусі), який може перекласти настанову до вправи чи завдання.

Складними для читання молодшими школярами є деякі слова через їх відсутність у мовленнєвому досвіді учня англійською мовою, а також відсутність деяких правил читання. Наприклад, при навчанні читання літери «b» у словосполученні *bouncing ball* не пояснюються правила читання буквосполучень «ou» та «ing».

Навчання техніки читання лише з опертям на фонетичний метод, попри те, що методика навчання цього аспекту читання виокремлює низку інших методів, наприклад метод цілого слова [2], чи з опертям на ключове слово, чи за правилами читання, а також орієнтує вчителя на вибір методу навчання техніки читання залежно від самого слова – з опорою на який метод учень ефективніше оволодіває технікою його читання.

Перспективу подальших наукових розвідок вбачаю в укладанні методичних рекомендацій учителям та батькам щодо організації самостійної роботи молодших школярів із освітнім сайтом.

Література

1. Доскоч І. О. Гіпертекст як новітня форма комунікації в мережевій літературі / І. О. Доскоч // Сучасні тенденції у сфері лінгвістики, мовної комунікації та методики викладання іноземних мов: матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції. – Тернопіль : Крок, 2014. – С. 77-79.
2. Doman G. Teach Your Baby To Read. The gentle revolution / G. Doman. – London and Sidney : Pan Books, 1976. – 155 p.

AUTUMN FIRES

In the other gardens,
And all up the vale,
From the autumn bonfires
See the smoke trail.
Pleasant summer's over
And all the summer flowers;
The red fire blazes.
The grey smoke towers.
Sing a song of seasons:
Something bright in all!
Flowers in the summer,
Fires in the fall!

by R. L. Stevenson